

Bilaga 3 till kommunfullmäktiges protokoll 2008-11-17 § 7

Svar på interpellation (2008:27) från Inger Stark (v) om inspektion av de privata förskolorna

Inger Stark har ställt följande frågor till mig angående inspektion av enskilt drivna förskolor:

1. Är det rimligt att det är olika villkor för kommunal förskola och privat?
2. Hur stor andel av de privata förskolorna har inspekterats under 2007?
3. Varför driver du inte frågan att all förskoleverksamhet ska inspekteras regelbundet?
4. Hur ska vi kunna undvika problem liknande de på förskolorna Bismilahi utan inspektion?
5. Varför är det så lätt att få tillstånd att driva förskolor i privat regi?
6. Hur kan det komma sig att de som ansöker om att få driva förskolor i privat regi inte granskas ekonomiskt?
7. Vad tänker du göra åt de religiösa förskolor som isolerar barn från vissa kulturer?

Inger Stark frågar mig om det är rimligt med olika villkor för kommunal och enskilt driven förskola. Svaret är nej, självklart inte. Drygt en tredjedel av Stockholms föräldrar har valt en enskilt driven förskola till sina barn. Att skapa lika villkor mellan kommunal och enskilt driven förskola är en central politisk uppgift, såväl avseende ekonomiska förutsättningar som granskningar av verksamhetens kvalitet. Införandet av kommunal förskolepeng 2009 innebär att vi tar ytterligare ett viktigt steg för att skapa villkor mellan verksamheter, oavsett driftsform.

Inger Stark ställer en rad frågor om inspektion av förskolan. Jag vill inledningsvis reda ut skillnaden mellan begreppen inspektion och tillsyn. Utbildningsförvaltningens förskoleinspektörer genomför varje år inspektion av kommunala och enskilt drivna förskolor runt om i staden. Inspektionens uppgift är att granska kvaliteten i verksamheten, och syftar till att säkerställa den pedagogiska och verksamhetsmässiga kvaliteten.

Tillsyn genomförs av utbildningsförvaltningens avdelning för enskilt drivna och fristående verksamheter. Tillsyn är en lagstyrd skyldighet för kommunen och genomförs på enskilt drivna förskolor. Förutom tillsyn av hur det pedagogiska uppdraget utförs ska även omsorgen och säkerheten för barnen, personalens utbildning och kompetens, lokalernas kvalitet, efterlevnaden av annan lagstiftning, företagets stabilitet och kontroll av hur allmänna medel används med mera granskas och följas upp. Upptäcks brister i samband med tillsynen görs ett föreläggande av utbildningsförvaltningen. I förlängningen kan detta leda till att utbildningsnämnden föreslås besluta om att dra in tillståndet för verksamheten. Under det senaste året har utbildningsnämnden beslutat återkalla tillståndet för tre av stadens nära 300 enskilt drivna förskolor. Under den förra mandatperioden då vänsterpartiet ingick i den styrande majoriteten skedde enligt utbildningsförvaltningen ingen indragning av tillstånd.

Under 2007 genomfördes inspektion av 65 kommunala och 22 enskilt drivna förskolor av utbildningsförvaltningens förskoleinspektörer. Samma år genomfördes tillsynsbesök på ca 80 enskilt drivna förskolor.

Regelbunden inspektion av all verksamhet, samt tillsyn av enskilt driven verksamhet, är av stor betydelse för att säkerställa kvaliteten och upptäcka oegentligheter i tid. Det är min bestämda uppfattning att så sker i dag.

Avseende frågan om Bismilahi förskolor så genomfördes under 2007 flera inspektionsbesök utan att några omfattande brister uppdagades. Min uppfattning är att stadens inspektions- och tillsynsverksamheter saknar de verktyg som krävts för att upptäcka de ekonomiska oegentligheter som framkommit under vintern och våren 2008. I maj 2008 fattade utbildningsnämnden beslut om nya riktlinjer för tillsynen av enskilt drivna förskolor. De nya reglerna innebär framför allt en skärpt ekonomisk granskning av verksamheterna, liksom ökade inslag av oanmälda tillsynsbesök. Det är min förhoppning att förändringarna ska leda till att oegentligheter upptäcks i ett tidigare skede.

Inger Stark frågar mig varför det är så lätt att få tillstånd att driva förskolor i privat regi. Regelverket kring förskole- och skolverksamhet är gediget. Enskilt drivna verksamheter regleras i stort sett utifrån samma lagar och riktlinjer som kommunala. Tillståndsgivningen för enskilt drivna förskolor styrs av skollagens andra kapitel, 14 §, samt av stadens riktlinjer för tillståndsgivning, godkännande och ersättning till enskilt drivna verksamheter som antogs av utbildningsnämnden i maj 2008.

Enligt skollagen måste verksamheten uppfylla krav på god kvalitet och säkerhet, barngrupperna ska ha en lämplig sammansättning och lokalerna ska vara ändamålsenliga. Det ska finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. Stadens egna riktlinjer reser en rad andra krav på anordnaren. Bland annat finns möjlighet till omfattande kontroller av ekonomin samt så kallad vandelsprövning. Den pedagogiska ledningen måste vara högskoleutbildad förskollärare eller lärare med inriktning på de åldrar som verksamheten vänder sig till. Riktlinjerna slår även fast en lång rad krav gällande personalens kompetens, lokalernas beskaffenhet, möjlighet till utevistelse, barnsäkerhet, gruppstorlek, föräldrasamverkan m m.

De nya riktlinjerna för tillståndsgivning, godkännande och ersättning till enskilt drivna verksamheter utgör tillsammans med stadens nya rutiner för tillsyn en skärpning inte minst av den ekonomiska granskningen av den som ansöker om att starta en enskilt driven förskola.

Slutligen frågar Inger Stark vad jag avser göra åt religiösa förskolor som isolerar barn från vissa kulturer. Svaret är att jag självklart aldrig skulle acceptera en sådan typ av verksamhet. Inspektion och tillsyn syftar till att upptäcka oegentligheter av olika slag. Såväl skollagen som stadens egna riktlinjer för tillståndsgivning anger tydligt att en sådan verksamhet inte skulle kunna få behålla sitt tillstånd.

Avslutningsvis vill jag understryka det jag angav i inledningen av mitt svar. Mer än var tredje förälder väljer i dag en enskilt driven förskola åt sitt barn. Stadens senaste brukarundersökning visar också att andelen nöjda föräldrar med barn i enskilt drivna förskolor är så hög som 95 procent, vilket är en något högre siffra än för den kommunala förskolan.

Stockholm 2008-09-23

Lotta Edholm (fp)

Skolborgarråd